

Eric Wegner

Grekland och vänstern

Följande text är ett utdrag ur en längre artikel med rubriken "Grekland inför en revolution?" skriven av Eric Wegner som publicerades på tyska i april. Wegner är en socialist från Österrike som har följt den politiska utvecklingen i Grekland under många år. Utdraget diskuterar den grekiska vänsterns förmåga att leva upp till situationens allvar.

Den kapitalistiska krisen håller Grekland i ett fast grepp. Den härskande klassen är omskakad. Löntagarna har hittills svarat med 17 generalstrejker på regeringens och EU:s angrepp. I samhället pågår en tydlig utveckling i riktning vänsterut. Men ännu är inte kampens utgång avgjord.

I de tyskspråkiga mediernas propaganda har det ända sedan den grekiska krisens inledning hävdats att "grekerna" har "levt över sina tillgångar", inte betalat någon skatt, etc. Det stämmer givetvis inte. För massan av grekiska löntagare har – precis som för arbetarna i Österrike eller Tyskland – inkomstskatten alltid dragits från deras ofta låga inkomster. De som inte har betalat någon skatt i Grekland har varit storkapitalet; de har gömt undan cirka 600 miljarder euro i Schweiz ensamt, eller ungefär dubbelt så mycket som den grekiska statsskulden utgör. Och av den skatt som arbetarklassen betalar har Grekland under de senaste 20 åren, betalt mer än 600 miljarder euro i ränta till bankerna, som sedan länge tjänar bra på den grekiska statsskulden.

Den ekonomiska krisen

Grekland har alltid varit ett land i periferin av det kapitalistiska Europa. Under lång tid stod jordbruket i förgrunden, de viktigaste kapitalistgrupperna var rederierna, på 1960-talet kom även turismen liksom de pengar som de talrika grekiska migranterna utomlands skickade hem från Tyskland och andra länder. Med inträdet i EU i början av 1980 inleddes en viss modernisering, på 1990-talet blev Grekland även en liten regional makt i södra Balkan och ett invandringsland. Vid millennieskiftet ägde en blygsam högkonjunktur rum, vars höjdpunkt symboliserades av de på kredit finansierade Olympiska spelen 2004.

Detta kunde inte dölja det faktum att den grekiska kapitalismen fortsatte att vara svag, knappt hade någon självständig industriell bas och att de utländska direktinvesteringarna minskade dramatiskt efter 2006/07. Detta berodde inte i första hand på slutet av "olympiska boomen", utan snarare på införandet av euron i kombination med den övermäktiga konkurrensen från det "tyska blocket" (Tyskland och dess närmaste allierade, Nederländerna och Österrike samt även de skandinaviska länderna). I Grekland och andra länder som Spanien, Portugal, Italien ökade enhetsarbetskostnaderna mellan 2000 och 2005 jämfört med det "tyska blocket" med 10 % (på grund av angreppet mot de tyska arbetarna med "Hartz 4", etc.). Möjligheten av att ytterligare minska enhetsarbetskostnaderna genom devalvering av den egna valutan på världsmarknaden blockerades av Greklands anslutning till euron.

När den internationella finanskrisen 2008 sköt fart, drabbades givetvis de svagare ekonomierna hårdare; de hade mindre manöverutrymme och möjligheter att värja sig eller vända över problemen på andra. Medan det "tyska blocket" från hösten 2009 till hösten 2011 upplevde en (instabil) mini-boom, hamnade länder som Grekland verkligen i krisens strömvirvel. Bruttonationalprodukten (BNP) sjönk med 0,2% under 2008, 2009 med 3,2% och 2010 med 3,5%, 2011, till följd av effekterna av nedskärnings- och åtstramningspolitiken, slutligen med 6,8% – och för 2012 förväntas sig borgerliga ekonomer (vars förutsägelser alltid varit gynnsammare än verkligheten) en ytterligare nedgång på 6-7%.

Den av den så kallade ”trojkan” (från EU-kommissionen, Europeiska Centralbanken (ECB) och Internationella Valutafonden (IMF)) anbefallda besparingspolitiken pressar den grekiska ekonomin ännu hårdare in i krisen. Lönesänkningar, arbetslöshet och företagskonkurser leder till en kollaps av köpkraft och till en nedåtgående spiral. På grund av den stigande arbetslösheten beräknas exempelvis att det sociala trygghetssystemet, som betalas av löntagare, kommer att gå miste om ytterligare två miljarder euro i intäkter. Minskande intäkter från löneskatten kommer att göra återbetalningen av statsskulden än svårare.

2009, i början av krisen, uppgick grekiska statsskulden till 113 % av BNP, samma som i Italien och Storbritannien, mindre än i USA eller Japan. Att det har blivit det främsta målet för internationella finansspekulationer och ratinginstituten ligger i att det är passande för dem som ett ekonomiskt och politiskt relativt svagt land: å ena sidan för banker och hedgefonder som har tjänat stort på dem och fortsätter förtjäna, å andra sidan för kapitalistklassen och dess politiker som helhet för vilka Grekland tjänar som laboratorium, i vilket de prövar ut sin politik och använder den som skrämselförlopp för löntagare i andra länder. Då BNP har minskat till följd av åtstramningsåtgärderna och på grund av spekulation mot Grekland och kreditvärderingsinstitutens politik utgör nu den grekiska statsskulden 160 % av BNP.

Från det aktuella finanspaketet (februari 2012), med vilket EU säger sig hjälpa ”grekerna” kommer de grekiska löntagarna inte att få något. Av de 130 miljarderna euro kommer 30 miljarder gå direkt till utländska och 39 miljarder till grekiska fordringsägande banker, de resterande 61 miljarderna hamnar på ett av trojkan kontrollerat fruset konto som skall säkerställa att bankers och hedgefonders räntekrav kommer att fortsätta tillgodoses. I själva verket handlar det inte om ett räddningspaket för Grekland i betydelsen massan av befolkningen, utan om ett avsett för de västeuropeiska och grekiska bankerna. Kostnaderna för detta måste de europeiska och i synnerhet de grekiska löntagarna betala.

Den så kallade klippningen [nedskrivningen av skulder ö.a] som överenskoms i mars 2012 går i samma riktning: Över 90 % av fordringsägarna har förklarat sig beredda till att gå med på att avstå från en del av sina krav eller omvandla dem till nya grekiska obligationer. I verkligheten innebär det att bankerna och andra spekulanter, av vilka de flesta återfått flera gånger sina utlånade pengar i ränta, nu skall garanteras att de kan rädda åtminstone en del av sina spekulationspengar och sina ofta sedan länge avskrivna lån fortfarande delvis återbetalade.

Trojkan hela politik gentemot Grekland, följsamheten gentemot banker och den brutala förstörelsen av de grekiska arbetarnas blygsamma levnadsstandard visar EU:s verkliga karaktär. Det handlar inte om ett steg på vägen mot ett ekonomiskt, socialt och demokratiskt enande av Europa, vilket kommer att säljas om och om igen i den offentliga propagandan, utan ett redskap för att underkuva alla europeiska löntagare under finanskapitalets diktatur. EU-staternas härskande klasser och trojkan som tjänar dem vill använda den ekonomiska krisen för ett generellt angrepp på arbetarna och Grekland som testområde.

De härskandes politiska kris

2009 var det konservativa Nea Dimokratias (ND, Ny Demokrati) regering under Kostas Karamanlis illa tilltygat av såväl den allt starkare krisen som korrupsionsskandalerna. Nyvalen i oktober ledde till en valseger för PASOK under Papandreou, som med 44% uppnådde en absolut majoritet av platserna. Många löntagare hade illusioner om PASOK:s sociala retorik. PASOK och Papandreou försökte inledningsvis framställa sin politik som socialt balanserad. Under trycket från bourgeoisin, de internationella finansmarknaderna och EU blev den snart ett frontalangrepp på arbetarklassen och ”mellanskikten”.

Med tanke på löntagarnas massiva motstånd, kollapsande opinionssiffror, avhoppande parlamentsledamöter och en allt skagigare parlamentarisk majoritet befann sig Papandreou-

regeringen slutligen i november 2011 vid vägs ände. Den nerslitne PASOK-ordföranden ersattes av den tidigare viceordföranden för den Europeiska Centralbanken, den ”partilöse” Loukas Papadimos, det vill säga en direkt agent för det internationella finanskapitalet. Han är lika lite utsedd genom val som diverse EU-kommissionärer, vilka uppträder som herrar över hela länders öde, och stöder sig parlamentariskt på PASOK, ND och det högerkonservativa som högerextrema LAOS.

I samband med antagandet av det så kallade memorandumet (130 miljarders krispaket, skuldreducering, ny vågor av angrepp på arbetarklassen) i mitten av februari ägde det rum i konvulsioner i alla tre partierna. LAOS hade länge stött Papadimos-regeringens angrepp, men i februari 2012, efter en nedgång i opinionsmätningarna, deklarerade dess ordförande George Karatzaferis att partiet skulle lämna regeringen. Han vägrade att samtycka till memorandumet eftersom det skulle kunna ”utlösa en revolution i Grekland, som skulle kunna bränna ned hela Europa”. Två av de fyra LAOS-ministrarna följde dock inte hans beslut och röstade för promemorian. LAOS är nu splittrat och ligger i opinionsmätningarna bara på hälften av resultatet 2009 (då 6%) och har helt uppenbart förlorat mycket till de öppet fascistiska ligisterna Chrisi Avgi.

ND har nu minskat till bara 62 av 91 tidigare parlamentariker och resten, som vägrat att ställa sig bakom promemorian, har uteslutits ur partiet. 2009 fick ND efter en förlust på 8,4% ändå 33,5% av rösterna, i senaste opinionsmätningarna ligger det på ca 25%. Detta återspeglar det faktum att även i (små-) borgerliga skikt stiger missnöjet med nedskärningspolitiken, att även dessa skikt som tidigare är lika lite beredda att tolerera detta nyliberala ”återhämtningsprojekt” som andra delar av befolkningen. Att ND registrerat mindre förluster, beror också på, att det kan skjuta över en del av skulden på Papandreou-regeringen, att dess ordförande Andonis Samaras inledningsvis lade sig till med en nationalistisk retorik riktad mot många EU-regler och att de inte minst att burit mindre av regeringsansvaret.

Hårdast tilltufsad av krisen är PASOK. Det har under de senaste två åren stått i spetsen för angreppspolitik mot befolkningen, har allvarligt skadat sig i regeringsställning och ligger i opinionsmätningarna ofta på bara 10%, en dramatisk förlust på över 30% på två år. Genom att parlamentsledamöter deserterat har det nu bara 130 mot tidigare 160 tidigare ledamöter. Det kan också allt sämre betjäna sitt ”kärnklientel” (statsanställda, välbeställda löntagare och även delar av landsbygdsbefolkningen) och motsägelsen mellan dess politik och dess tidigare social(istisk)a retorik är så slående att deras medlemmar och sympatisörer ger sig av klungvis.

PASOK har aldrig varit ett klassiskt socialdemokratiskt arbetarparti, alltså ett parti som för en borgerlig politik, men som centralt och på ett existensiellt sätt stöder sig på arbetarklassen. Det har inte heller någon lång tradition i arbetarrörelsen, utan uppstod 1974 ur vänsterflygeln av den borgerligt-liberala Centerunionen och vänsterinriktade studentgrupper. Det kombinerade vänstersocialdemokratisk med anti-imperialistisk retorik men fortsatte samtidigt Centerunionens gamla klientpolitik. Efter sitt regeringsövertagande 1981 har det förskansat sina anhängare på så många offentliga eller statliga poster som tidigare de konservativa. Dominans i fackföreningarna uppnådde dess frontorganisation PASKE först år 1981, starkt gynnat av statligt-byråkratiska inflytande.

Inför en allvarlig ekonomisk kris som i Grekland finns det knappast något större manöverutrymme för reformistiska uppgörelser mellan kapital och fackföreningar och att detta verkar på ett korrosivt sätt för socialdemokratiska partier är förståeligt. För ett parti som PASOK, för vilket det socialdemokratiska elementets organiska förening med arbetarklassen är svagt utvecklat, gäller det desto mer. Förhoppningen bland många inom vänstern om att i fall av en skärpning av krisen och klasskampen, skulle arbetarmassorna nästan automatiskt strömma till det dominerande reformistiska partiet, har alltid varit ett illusoriskt schema för ett parti som

PASOK, som desto mer uppenbart inte är det traditionella arbetarpartiet i Grekland. De grekiska arbetarna spottar PASOK:s parlamentsledamöter i ansiktet i dag, i många valkretsar i ordets bokstavliga bemärkelse.

Trojkan ville egentligen att Papadimos "enhetsregering" skulle fortsätta till slutet av året. Men den grekiska kapitalistklassen och ledningen för ND har förstått att det skulle vara mycket farligt för dem. Genom det fortsatta stödet för Papadimos och hans politik var ND nerslitet och åtgånget. Nya val i slutet av 2012 skulle kunna hota att leda till en ännu mer massiv nedgång, de politiska utsikterna för en ny ND-regering förmodligen förstörda och vänstern ännu mera stärkt.

Så skulle ND ha kunnat framträda ur nyvalet i april som det starkaste partiet även med 25% av rösterna och till följd av den förstärkta proportionella representationen (= det största partiet får automatiskt 40 platser) och eventuellt med stöd av ett minimerat PASOK och andra mindre partier få till stånd en ny regering. Men även om en sådan regeringsbildning skulle fungera kan den inte lösa den politiska krisen i landet. Även en sådan ny regering skulle inte heller kunna lösa de ekonomiska och sociala problemen, inte erbjuda befolkningen något perspektiv, eftersom den bara kan stödja sig på en smal och följaktligen instabil bas.

I själva verket vet inte den grekiska borgarklassen längre vad den skall ta sig till. Dess ledande företrädare är perspektivlösa och obeslutsamma. Den grekiska kapitalistklassen ser ingen väg ut ur återvändsgränden. Vanmäktig, undergiven och i alla viktiga frågor oförmögen att föra en självständig politik, kastar den sig i armarna på EU, som skall rädda makten åt den i dess eget land. Detta tillstånd är ett uttryck för den grekiska kapitalismens svaghet. Jordbruksnäringen och turismen är småskalig och inte utgör ett relevant och handlingsförmögen kapitalgrupp, de grekiska sjöfartskapitalisterna, i sin tur, driver den största handelsflottan i EU, dock i mindre utsträckning med den grekiska staten, men nära kopplat till utländskt (särskilt Storbritannien) kapital. Den grekiska kapitalismen är inte klassiskt halvkolonial, men den spelar dock fortfarande en mycket perifer och i slutändan en av de stora europeiska stormakterna och kapitalistgrupperna beroende roll.

Sedan ett år går det ideligen rykten om att en militärkupp kan äga rum i Grekland. Bland EU:s tjänstemän och diplomater cirkulerar information om att i händelse av att de folkliga protesterna i Grekland går "bortom kontroll" skulle ett militärt övertagande kunna bli möjligt, vilket skulle "tolereras" av EU. Detta är inte uteslutet, när allt kommer omkring har det "demokratiska Väst" vid upprepade tillfällen och även i Västeuropa understött militär-diktaturer (i Portugal, Spanien, Turkiet och även i Grekland) och med de beryktade Gladio-intrigerna underjordiskt planerat något liknande för andra länder.

Ändå är en militärkupp i Grekland sannolikt inte förstahandsalternativet för den europeiska borgarklassen, utan snarare en sista utväg för att bevara sin makt. Militärjuntan från 1967-1974 är så till den grad hatad av den grekiska befolkningen att en militärkupp som väcker sådana minnen är ett riskfyllt företag även för de härskande. För stunden satsar kapitalistklassen på ett gradvis inskränkande av demokratiska rättigheter: I verkligheten styrs grekisk politik sedan månader tillbaka diktat från EU och IMF och i betydande delar av den grekiska befolkningen talas det ofta om en "EU-junta" och EU-observatörer i departementen kallas ofta (med det oöversatta tyska begreppet) för "Gauleiter". Utöver detta satsar bourgeoisin på ökad repression mot massdemonstrationerna. En särskild fara härrör från kopplingarna mellan den specialpolisen MAT och det fascistiska Chrisi Avgi.

Sammantaget går utvecklingen för närvarande i Grekland åt vänster. Hatet bankerna, de rika och det politiska etablissemanget är utbrett och enormt. Även småbourgeoisin och "lönearbetande mellanskikt", som nu delvis proletariseras går mestadels åt vänster. Opinionsmätningar visar tydligt stora vinster för såväl det traditionalistisk-stalinistiska KKE,

den vänsterreformistiska alliansen SYRIZA och den nya ”socialdemokratiska” formationen DIMAR. I vilket fall kommer beslutet om landets framtid i första hand inte falla genom val, utan i klasskampen i fabrikena och på gatan.

.....

Ledarskapskrisen

Under perioder ett stabilt styre för kapitalistklassen kan även den bästa revolutionära organisation bara uppnå begränsade framsteg. I tillspetsade faser kan dock revolutionära krafter och ofta en ledargrupp, även när den tidigare utgjort en klar minoritet, få avgörande betydelse. För den rådande situationen i Grekland gäller: Krisen för arbetarrörelsen och hela samhället är ytterst en kris för det revolutionära ledarskapet. Ingen av de större strömningarna i den grekiska vänstern fyller den funktion som arbetarklassen idag så mycket skulle behöva.

I det grekiska samhället pågår en betydande radikalisering i riktning vänsterut (endast en liten minoritet går till höger). Enligt opinionsundersökningar finner en ökande andel av befolkningen ”socialism” (vad som än med detta förstås konkret) bättre än kapitalism. I början av 2012 visade utfrågningar att vid val skulle 40% av dem som skulle välja att gå till valurnorna, rösta på krafter till vänster om PASOK, alltså för KKE, SYRIZA, DIMAR eller ANTARSYA. Alla dessa krafter utgör dock, i varierande utsträckning ingen användbar ledning för den kämpande arbetarklassen.

DIMAR (Dimokratiki Aristera, alltså Demokratiska vänstern) är ett genomborgerligt projekt. Det handlar om en högeravsplittning från SYRIZA, en grupp byråkrater som rört sig i riktning mot PASOK, innan de började kollapsa helt. DIMAR har de facto ingen organisatorisk struktur eller organiserad bas, utan förlitar sig enbart på vänskaplig reklam från många borgerliga media. På detta sätt är det möjligt för DIMAR att vända sig till besvikna PASOK-anhängare och -funktionärer som rör en aning åt vänster men känner beröringsångest inför ”kommunisterna” i KKE och SYRIZA, och uppnå ganska bra opinionssiffror. På grundval av detta skulle DIMAR lätt kunna få plats i nästa parlament, men också bli en ganska konjunkturell företeelse.

SYRIZA är en vänsterreformistisk valallians kring det tidigare eurokommunistiska Synaspismos. Dessutom deltar också (ex-) maoistiska rörelser som KOE eller Kokkino och organisationer från den trotskistiska traditionen som DEA eller Marxistiki Foni (systerorganisation till Funke i Österrike/Tyskland); SLP/SAV:s systerorganisation Xekinima har på nytt lämnat SYRIZA, med färre personer än vid inträdet. SYRIZA har ett visst inflytande bland studenter och facken i den offentliga sektorn (lärare, förvaltning ...), men knappast någon organiserad förankring i arbetarklassens kärna och sammantaget svaga organisatoriska strukturer. Vid demonstrationer har SYRIZA oftast inte några egna kontingenter, endast SYRIZA:s ungdomsorganisation uppträder ofta med ett eget block, men med högst några hundra personer är det inte starkare än mindre vänsterorganisationer. Stödet för SYRIZA är framför allt elektoralt och utifrån val orienterar sig också SYRIZA:s politik. I den pågående krisen intog SYRIZA en uttalat haltande linje: Istället för skuldavskrivning föreslog det en treårig frysning av återbetalningen, i stället för klasskamp föredrog det en ”patriotisk enhet mot den utländska ockupationen”, som ett slags råd till den härskande klassen är SYRIZA för omförhandling med trojkan ”till gagn för landet”.

KKE är den grekiska arbetarklassens traditionella parti. Från mitten av 1920-talet till mitten av 1930-talet utmanades det i denna roll av trotskisterna, under militärjuntan av det eurokommunistiska KKE-esoterikou (inrikes, föregångare till Synaspismos). Under motståndet mot de fascistiska ockupanterna och på nytt sedan mer än 30 år dominerar KKE

det grekiska proletarietets kärngrupper bland sjöfarts- och hamnarbetare, i den traditionella industrin och i byggbranschen.

KNE, KKE:s ungdomsorganisation har ett starkt inflytande bland studenterna. Sammantaget är KKE och KNE mycket stramt organiserade. Deras för det mesta separat organiserade demonstrationer har, medan storleken på andra fackförenings- och vänster-demonstrationer varierat stort, under de senaste månaderna upplevt, trots en lätt uppgång i deltagarantalet, ett totalt sett mycket stabilt deltagarantal på 70 000-100 000; när partiledningen kallar sluter KKE:s medlemmar och sympatisörer upp lojalt.

I den aktuella krisen slår KKE an radikalare toner än SYRIZA (och även DIMAR): det kräver skuldavskrivning och en plan för omorganisation och social förändring av samhället. Det är dock inte förbundet med ett klart socialistiskt eller klasskampsperspektiv, utan med ett vagt begrepp om ”folkakt”, dvs som en slags allians mellan arbetarklassen och småborgerskapet på en ickeklass-specifik bas, en fortsättning av det gamla stalinistiska, klassövergripande folkfronts-konceptet. Dessutom viftar KKE med parollen ”Ut ur EU”, utan att sätta detta i sammanhang med kravet på Europas förenade socialistiska stater, det skimrar dock tydligt av det gamla stalinistiska konceptet om ”Socialism i ett land”, föreställningen att en planerad ekonomi skulle kunna överleva i ett enda land.

Och slutligen intar KKE gentemot den övriga arbetarrörelsen en uttalat sekteristisk attityd: Det gäller exempelvis KKE /PAME:s nästan alltid separata demonstrationer som splittrar rörelsen. I sin egen självförståelse som det grekiska folkets patriotiska parti sökte och söker KKE också upprepade gånger allianser med anti-nyliberala borgerliga, eller till och med reaktionära krafter, några år sedan med vissa anti-EU-krafter från den grekisk-ortodoxa kyrkan. För tillfället är detta synbart i samband med ockupationen av stålverket väster om Aten, vilken leds av KKE/ PAME:

Medan KKE förvägrade andra organisationer med anspråk på att vara kommunistiska att manifestera sin solidaritet på eller framför verket, lät det de mot EU negativa nynazisterna i Chrisi Avgi distribuera hjälppaket och tala till arbetarna. Alliansanbud från SYRIZA avvisas av KKE, vilket det gör ganska lätt med hänvisning till dess reformism i ljuset av den förras modesta politik.

Vid kulmen av rörelsen i oktober 2011, ett av de få fall där KKE/PAME/KNE deltagit i ett centralt massmöte på Syntagmatorget, skyddade de – med ryggen mot polisens MAT-specialpoliser som under tiden gemytligt rökte cigaretter – parlamentet mot anarkister och andra ur den radikala vänstern, organiserade som oorganiserade. De tusentals KKE/KNE-ordningsvakterna med sina batonger utgjorde inget skydd för demonstrationen mot de statliga övergreppen, utan snarare en extra polisstyrka åt staten.

Till vänster om de reformistiska krafterna SYRIZA och KKE befinner sig å ena sidan de under de senaste åren förstärkta anarkistiska scenen, å andra sidan olika organisationer ur den radikala vänstern med anspråk på att vara marxistiska. Vad gäller anarkisterna handlar det om en heterogen miljö som är strukturerad kring klubbar, tidningsprojekt eller liknande. Polisen uppskattade att antalet anarkistiska aktivister har ökat i Aten från ungdomsrevolten i slutet av 2008 till slutet av 2011 från cirka 800 till över 2 000. I samband med demonstrationer är anarkisterna ofta mycket välorganiserade, många av dem är militanta och fokuserade på konfrontationer med statsapparaten. Många av dem har en positiv referens till den (stalinistleda) partisanarmén ELAS. De flesta anarkister har inte någon inriktning på arbetarklassen, endast ett fåtal är aktiva syndikalister. Många av anarkisterna är utan tvekan modiga och ärliga revolutionärer, men de erbjuder inga perspektiv för rörelsen. De har inget svar på frågan om makten (de är oftast mot alla former av ”styre” vilket också innefattar ett

maktövertagande av den organiserade arbetarklassen). Och deras aktionsformer har ofta något världsfrånvänt och elitistiskt över sig, då de isolerar sig från massan av löntagare.

I Grekland finns det också flera andra organisationer som gör anspråk på att vara marxistiska och revolutionära. Den senaste större alliansen är ANTARSYA som i de regionala valen 2010 uppnådde minst 1,8 % av rösterna. Detta samarbete inbegriper NAR, en vänsterutbrytning från KKE 1989, de maoistiska grupperna EKKE och ARAN samt organisationer med anspråk på att vara trotskistiska, nämligen SEK (systerorganisation till Linkswende respektive Marx21) och OKDE-Spartakos (systerorganisation till SOAL respektive ISL/RSB). ANTARSYA har nyligen helt uppenbart tappat fart eftersom det råder oenighet mellan de deltagande organisationerna om det skall utgöra en allians av den revolutionära vänstern eller om den ska breddas för reformistiska krafter. De maoistiska grupper som opererar självständigt KKE-ML och ML-KKE är förstenade och isolerade; även med KKE är Stalins fans väl betjänade i Grekland.

Vid sidan av SYRIZA och ANTARSYA finns det några ytterligare organisationer med anspråk på att vara trotskistiska, som EEK, vilket starkt förespråkar samarbete med anarkisterna och även ett alldeles nyligen försvagat Xekinima som börjar agera självständigt igen, eller OKDE- Ergatiki Pali, som inriktar på självständigt uppbygge och kandidatur och har sitt fäste i Thessaloniki, men även i Aten på det största mobiltelefonföretaget och har nyligen vuxit.

Sammanfattningsvis kan därför sägas att den samhälleliga situationen i Grekland och arbetarklassens kampberedskap är långt framskriden, men att organisationerna till vänster befinner sig på efterkälken. De stora partierna eller koalitioner är reformistiska och skulle bara leda löntagarna till en katastrof, ANTARSYA är förvirrat och de mindre organisationer från den trotskistiska traditionen som öppet förespråkar uppbygget av ett revolutionärt parti, är för tillfället relativt svagt förankrade.

Vägar ut ur krisen

Den centrala uppgift som de politiskt medvetna delarna av arbetarklassen i dag står inför i Grekland, är uppbygget av ett i proletariatet förankrat revolutionärt parti. Om detta inte lyckas i tid kommer KKE, SYRIZA och andra med stor sannolikhet leda klasskampsrörelsen till ett nederlag, som sådana reformistiska krafter nog så ofta och konkret som KKE gör/gjort. Ett sådant parti kan inte bara proklameras. Det måste vinna löntagarnas förtroende i kampen och det måste ha en riktig politisk linje.

Det är uppenbart att en-eller två-dagars generalstrejk inte är tillräckligt för att slå tillbaka angreppet. Det behövs längre strejker, förmodligen en tidsmässigt obegränsad generalstrejk, med vilka arbetarklassen kan genomdriva sina avsikter. Men därför är också ett rent defensivt program, alltså insnävning till ett nej till nedskärningar, inte tillräckligt. När allt kommer omkring befinner sig det grekiska samhället i en djup kris, och därför behöver de marxistiska krafterna ett positivt svar. Ett sådant svar måste bestå av flera delar:

En viktig del är tveklöst ett avskrivande av den grekiska statsskulden utan kompensation, av såväl grekiska som också av utländska banker och upphävandet av alla restriktioner från trojkan. Trojkan och dess ”Gauleiters” i ministerierna måste kastas ut. Alla bankers och företags räkenskapsböcker måste öppnas så att löntagarna får inblick i deras intriger. De grekiska bankerna och alla de företag och kapitalister som smitit från inkomstskatten eller gömt pengar utomlands, måste exproprieras utan kompensation och förstätligas – och ställas under kontroll av de anställda och arbetarklassen som helhet. Och en demokratisk plan är nödvändig för att på nytt få igång ekonomin och bygga upp den i löntagarnas och det gemensamma bästas intresse (och inte finansmarknadernas).

Allt detta innebär självfallet en brytning med marknadslagarna och kapitalisternas så kallade ”egendomsrätt”. Detta kommer inte att motståndslöst accepteras av den härskande klassen. Därför behöver arbetarklassen för detta programs genomdrivande, som är den enda vägen ut ur misären, motsvarande organisationsformer. En central roll kommer därvid att spelas av arbetarklassens självorganisering på fabrikerna och i bostadsområdena – som kan utgöras av strejkkommittéer, de under de senaste månaderna bildade lokala kommittéerna eller andra rådliknande strukturer. De utgör grunden för den organisatoriska integrationen av de lönearbetande massorna i den revolutionära processen.

Dessutom kommer det att vara nödvändigt att rörelsen skapar strukturer som den kan sätta in mot såväl övergrepp från specialpolisen MAT eller fascister som ett möjligt kupphot. En revolution är inte en vänsterregering av reformistiska partier, som försöker styra den reaktionära statsapparaten. En regering bestående av KKE och SYRIZA, som krävs av många vänsteranhängare skulle vara en återvändsgränd för klasskampsrörelsen, den skulle förbli på kapitalismens och den borgerliga statens mark. Vad som desto mer behövs är en arbetarregering som stöder sig på kommittéer/råd och rörelsens milis (och eventuellt mot sin ledning revolterande soldater) och krossar den borgerliga statsapparaten.

För att främja en utveckling i denna riktning, är ett revolutionärt parti av mycket central betydelse. Det är också klart att revolutionen, om den begränsas till Grekland, kommer att stå med ryggen mot väggen. Den kommer inte bara att konfronteras med motståndet från den egna (svaga) bourgeoisien, utan också med den europeiska kapitalistklassen och dess instrument (EU, ECB, arméer) samt IMF och Nato som möjligtvis kommer att spela det ”turkiska kortet”, nämligen att via turkiska generaler trappa upp en gränsincident till en militär konflikt. De enda möjliga allierade för den grekiska revolutionen är löntagare i andra länder. Därför är för grekiska revolutionärer framför allt internationalismen och anknytningen till arbetarkampen och -organisationer i andra länder i och utanför EU av avgörande betydelse. Krav på en brytning med EU och dess diktat får inte ges en nationalistisk slagsida, utan måste förbindas med en inriktning på Europas förenade socialistiska stater.

(Översättning/redigering Anders Hagström)